
Marafkó László

A PIRAMIS TITKA

Annak a csillagokra tájolt kőgúlának – a Kheopsz piramisról van szó – az alapéle 9131 hüvelyk 416 vonal, az egyenlítőnek 480 milliomod része, s pontosan ennyi napból áll az indus mitológiából ismert nagy korszak, a Brahmá napja; alapkerülete 36.524,2 hüvelyk, s mint ismeretes, a napév napjainak száma 365,242 nap... Hadd ne folytassam.

S hogy ne terheljem felesleges kereséssel az utódokat, elárulom, hogy egy piramis, földdel befedve, fákkal beültetve ott rejtőzik az ötvenes években épült kiábrándító lakótelep csücskében, a teherpályaudvar, az ipartelep és a belváros szélső házainak háromszögében. Alapéle harminc felnőtt, ötven gyereklépés. Mondom, ha majd elhordják fölüle – és belőle – a talajt, kiderül: csúccsal lefelé áll, mintha az égből lőtték volna a földre azt az óriás beton nyílhegyet. Az én mitológiai időmben még drótkerítés vette körül (egy helyen kiszakítottuk, majd visszahajlítottuk, hogy csak mi tudjunk bemenni), ugyanis nagyobb esők után harmadáig megtelt vízzel, abba már jócskán bele lehetett volna fulladni...

A fordított piramist persze nem az égiek küldték, éppenséggel az égiek ellen készült: hogy a háború alatt az amerikaiak bombázta közeli gyártelepek oltásához legyen elég tartalék víz, ami nyáron bűzlő poshadékká szikkadt, kilátszott belőle az ócska vödör, a konzervdoboz, a bedobált téglá. Télen, ha a feléig érő víz befagyott, korcsolyázni lehetett a jégen. Nyáron a ferde falán kergetőzni, rollerrel vagy biciklivel fantasztikus köröket leírni. Csak megjegyzem, hogy a bicikli akkor nem testedző szerszámnak számított, hanem nélkülözhetetlen s ezáltal nagy becsben tartott közlekedési eszköznek, amivel az apák jártak dolgozni, bevásárolni, tüzelőt hozni a fatelepről. Következésképpen bringával bravúrookra vetemedni ott nemigen volt ildomos, mert tettenéréskor hatalmas csörgő pofonoktól visszhangzottak a beton mértani síkidomok.

E ponton – mondhatni mágikus – kört írt le a teherpályaudvarról kikanarodó út, télen itt tudtunk lecsapni a lovaskocsikra: nagy Belsped (Belföldi speditőr)-kocsikon szállították a teherpályaudvarról a szenet, fát a tüzéptelepekre (a Belsped-ló, a nagytestű, izmos állat fogalommá vált, ha valakinek az erejét akartuk leírni, akkor „Belsped-ló” lett). Szóval az itt lassítani

---

kénytelen kocsik végébe beakasztottuk a szánkónk kötelét, és vontattattuk magunkat jó néhány sarkon túl.

Ha tehát kiássa a méltó/méltatlan utókor azt a piramist, a csücskében, ahol jószerevel a fáraó sírkamrája rejtőzhetne (az egyiptomiaknál persze nem itt volt, de esetünkben egy fordított alakzattal kell kalkulálni), szóval a legrejtettebb zugában találni fognak néhány tárgyat:

Úgy mint géppisztolylövedéket. Ezeket már akkor hajítottuk ide, amikor 1956 végén bevezették a statáriumot, s többé nem gyűjtöttük ki a töltényekből a lőport, hogy vékony csíkban B. bácsi ablakába szórva, s meggyújtva a kénköves lánggal halálra rémísszük a környék legszörösebb szívű házmesterét. Akkor már a géppisztolylövedék a szülőkre lehetett volna veszélyes: ha valaki beköp minket, őket viszik el. Egyébként annál a kanyarnál fordultak ki a pályaudvarról a ruszki tankok is, meg az ócska teherautóik, némelyik megjárta a világháborút, szögletes doboz volt a pilótafülke, index nem volt a kocsin, ha a vezető jelezni kívánt, kivágta az ajtót, s kinyújtotta rajta a kurlit, azzal mutatta, no, nem azt, merre van Európa, Európát a bécsi műút mutatta, amelyen vöröskeresztes autók hozták a gyógyszert, s dobáltak ki nekünk csokoládét, rágógumit, de őszintén szólva akkor legkevésbé Európával törődtünk, inkább sorban álltunk kenyérért, ritkán érkező édeskés bolgár cigarettáért. Rodope – ez volt a márkája. Később a hegységbe is eljutottam, s – érdekes, bár nekem nem meglepő módon – az is csak azt a régi, édeskés füstízt jelentette már.

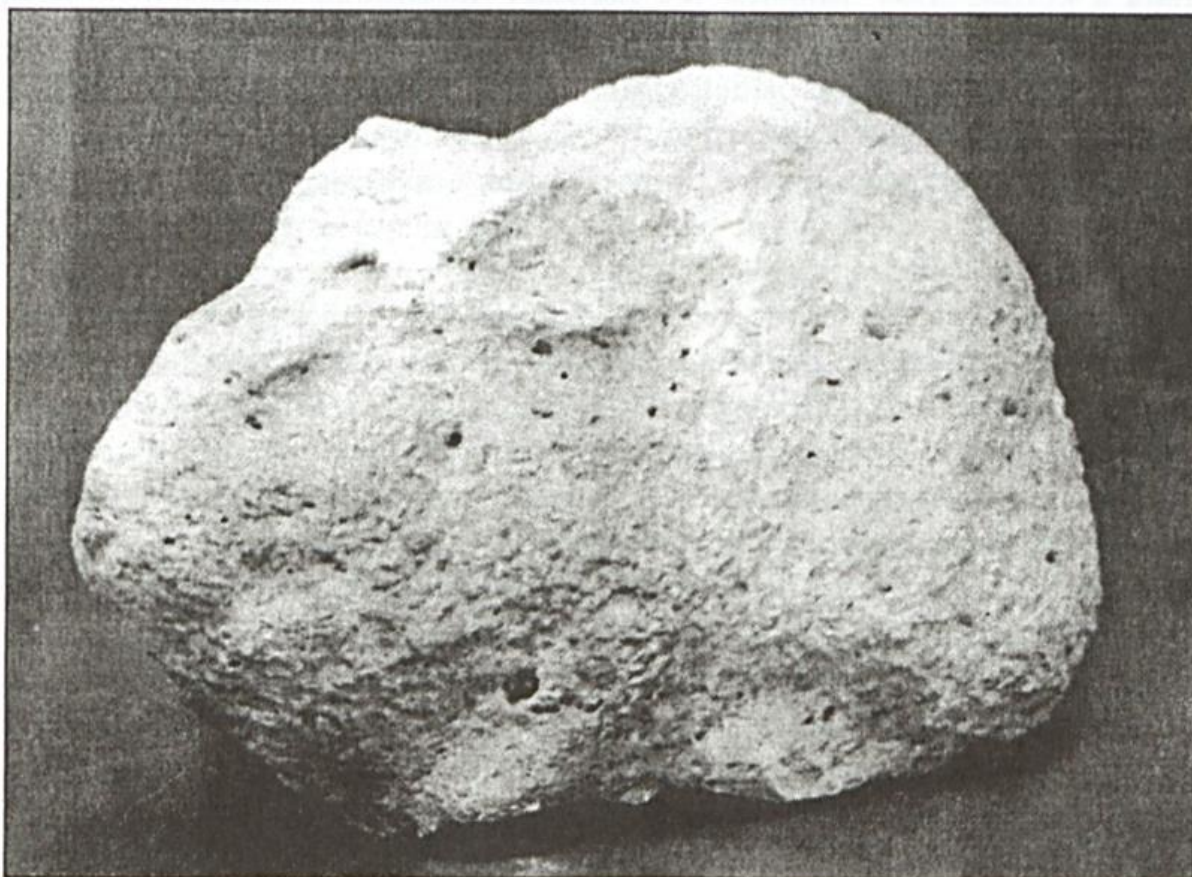
S ha azt a betoncsücsköt óvatosan feltöltik vízzel az utókor nálunk ügyesebb ifjai, figyelmesen nézve a víztükröt, előhívhatják a múltat, benne egy fiú árnyékát, aki a kerítés mellett álldogál. Az idő nem érzékelhető a vibráló vízi filmen, csak a finom vonások (a pattanásokat elmossa a felszín fodrozódása), a feszült figyelem, kitágult tekintet egy erkély felé, ahol néha megjelenik egy lány, megöntözi a virágokat, de nem néz le a fiúra, talán nem is veszi észre, bár a fiú nem is őt várja, hanem a náluk nyaraló barátnőjét, akivel előző nap moziban volt, megfogta a kezét, a lány nem vonta el és... És semmi több. Az a lány csak néhány nap múlva tűnik újra fel, s úgy tesz, mintha az a mozibeli engedékenység meg sem történt volna. És a hiába várakozó fiú egy fényes kavicsot vesz fel az útról, s a kerítés résén át belevágja a betoncsücs kátrányos üledékébe.

A szent, családi bicikli is elhalad majd egy napon – utoljára(?) – a beton-szarkofág mellett, egy bőrönddel, hogy ne kelljen cipelni. Jó degeszre van tömve, ilyennel szoktak nekivágni világnak. Mert valami hívó szót vél hallani az emberfia, pedig a vágy, hogy minden elérhető, amíg hisszük, mindig beleakad a világ ágbogába. Ezt csak az apák tudhatják, s apánk szótlánul jön

mellettünk, hiába is mondaná, hogy a tiszta hang mindig belülről jön, sosem a világból. S e néma vonulástól egy romlatlan tekintetbe ott, a betongúla mellett belopózik a bizonytalanság első, félszeg árnyéka. Ilyeténképpen mondhatni az utolsó töretlen pillantás tükre a piramisban megmaradt esővíz.

Az a lány pár év múlva újra előtűnik majd, egy fővárosi utcán, ahol a fiú egyetemistaként lakik. A lány ismeri fel először, a szeme felszikkázik, mórirkálná magát, félreérthetetlen készséget mutatna egy esti sétára, de a fiú immár olyan idegenül nézi ezt az illegést, mint annak idején azt a pergő filmet.

Ha majd az a feltáróbrigád a mélyben eljut a piramis csúcsáig, az odahajított kavicsnak is meg kell lennie, nem fenyegeti a fáraók kincsének sorsa, az elporlás. Emlékmű a gyerekkorból, amikor még – állítólag – minden lehetséges. Ha előkerül – magától értetődően – a kutatóbrigádot illeti meg.

Molnár Péter: A nyúl (1981)